

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : โรงเรียน
เขว้าใหญ่พิทยาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เขต 26 โดยใช้หลักการ
วิจัยเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การดำเนินการพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : โรงเรียนเขว้าใหญ่
พิทยาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เขต 26 ผู้วิจัยได้ทำการวิจัย
ร่วมกับผู้ร่วมวิจัยตามหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ได้ดำเนินการบริหารงาน
หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามขอบข่ายงานของกฎกระทรวง ปี พ.ศ. 2550 สรุปผลการวิจัยได้
ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเขว้าใหญ่พิทยาสรรค์

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียน
เขว้าใหญ่พิทยาสรรค์ พบว่า บุคลากร โรงเรียนเขว้าใหญ่พิทยาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เขต 26 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนเขว้าใหญ่พิทยาสรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 2.70$, S.D. = 0.80) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุก
ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ ด้านการเตรียมความพร้อมและการจัดทำ
สาระของหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 0.78) ด้านนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล
($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 0.80) ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 2.71$, S.D. = 0.83) และ
ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 0.82)

2. การพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเวฬุใหญ่พิทยาสรรค์

การประเมินผลการพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเวฬุใหญ่พิทยาสรรค์ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ ด้านการเตรียมความพร้อมและการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.51) ด้านนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.59) ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.57) และ ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.55)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : โรงเรียนเวฬุใหญ่พิทยาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เขต 26 มีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเวฬุใหญ่พิทยาสรรค์

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเวฬุใหญ่พิทยาสรรค์ พบว่า บุคลากรโรงเรียนเวฬุใหญ่พิทยาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เขต 26 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนเวฬุใหญ่พิทยาสรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$, S.D. = 0.80) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ ด้านการเตรียมความพร้อมและการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 0.78) ด้านนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 0.80) ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 2.71$, S.D. = 0.83) และด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 0.82) ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การนิเทศติดตามของผู้เกี่ยวข้องตลอดทั้งการจัดการเรียนรู้ของครูต้องสอดคล้องกับหลักสูตรที่ผ่านมา การนิเทศติดตามไม่ต่อเนื่องและขาดการประเมินผล จึงทำให้การบริหารหลักสูตรไม่สมบูรณ์ไม่เกิดสัมฤทธิ์ผล ซึ่งสอดคล้องกับ วิรุฬ กิดภักดี (2551 : 128-130) ได้การศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครสำนักงานเขตบางขุน ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครสำนักงานเขตบางขุนเทียน อยู่ในระดับมากทุกด้านตามลำดับคือ การปรับปรุงพัฒนาการบริหารหลักสูตร การสรุปผลการดำเนินงาน การดำเนินการบริหารหลักสูตรและการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผล 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหาร

หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางขุนเทียนของเครือข่ายที่ 71 กับเครือข่ายที่ 72 พบว่า การบริหารหลักสูตร สถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครสำนักงานเขตบางขุนเทียนของเครือข่ายที่ 71 กับ เครือข่ายที่ 72 ไม่แตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีมโนทัศน์การสอนต่างกัน เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครสำนักงานเขตบางขุนเทียน พบว่า ครูที่มีมโนทัศน์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครสำนักงานเขตบางขุนเทียน ไม่แตกต่างกัน และปราณี รูปผาย (2549 : 112-115) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของ โรงเรียนขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ การจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา การกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผล การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตรและหลักสูตรสถานศึกษา การดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและด้านสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางดำเนินงานการบริหารหลักสูตรมีความต้องการให้โรงเรียนพัฒนาด้านการสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดอบรมครู สร้างความตระหนักและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตรควรจัดสัมมนาครูให้เกิดความรู้ความเข้าใจหลักสูตรสถานศึกษาในทิศทางเดียวกัน สามารถนำไปใช้ในการจัดทำแผนการสอนและจัดการเรียนการสอนได้ตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร และประเมินผลการใช้หลักสูตรทุกภาคเรียนเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารหลักสูตรทุกปี

2. การพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเววใหญ่พิทยาสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเววใหญ่พิทยาสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ ด้านการเตรียมความพร้อมและการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.51) ด้านนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.59) ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.57) และ ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.55) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเววใหญ่พิทยาสรรค์ มีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ มีการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร การดำเนินการใช้หลักสูตร การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลและการเตรียมความพร้อมการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวสันต์

เพชรวิวรรธน์ (2545 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของ โรงเรียนนาร่องในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

จากการพัฒนาบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเขาใหญ่พิทยาสรรค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ จากน้อยที่สุดไปหามากที่สุด ดังนี้

2.1 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร พบข้อที่มีการบริหารอยู่ในลำดับสูงสุด คือ การจัดระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวัดและประเมินผล เป็นเรื่องที่สถานศึกษาต้องทำอยู่แล้วในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ได้ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง สำหรับข้อที่มีการบริหารอยู่ในลำดับสุดท้ายคือ การจัดแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาเหมาะสมกับสภาพของชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดแหล่งเรียนภายนอกเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชุมชน นอกเหนือการบริหารจัดการของสถานศึกษา จึงทำให้สถานศึกษาไม่สามารถเข้าไปบริหารจัดการตามที่ต้องการได้ แต่สามารถขอความร่วมมือได้ เช่น เชิญเป็นวิทยากรพิเศษให้ความรู้กับผู้เรียน ขอใช้สถานที่ที่เป็นแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับ ปรานี รูปผาย (2549 : 112-115) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ การจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา การกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผล การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตรและหลักสูตรสถานศึกษา การดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและด้านสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางดำเนินงานการบริหารหลักสูตรมีความต้องการให้โรงเรียนพัฒนาด้านการสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดอบรมครู สร้างความตระหนักและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตรควรจัดสัมมนาครูให้เกิดความรู้ความเข้าใจหลักสูตรสถานศึกษาในทิศทางเดียวกัน สามารถนำไปใช้ในการจัดทำแผนการสอนและจัดการเรียนการสอนได้ตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร และประเมินผลการใช้หลักสูตรทุกภาคเรียนเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารหลักสูตรทุกปี

2.2 ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตร พบข้อที่มีการบริหารอยู่ในลำดับสูงสุด คือ สถานศึกษามีการเตรียมการด้านผู้บริหาร เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพจากองค์กรภายนอก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารเป็นผู้นำของสถานศึกษา ถ้าผู้บริหารไม่มีวิสัยทัศน์ ไม่มีความรู้ความสามารถอาจทำให้การบริหารไม่มีคุณภาพ ฉะนั้นจึงต้องมุ่งเน้นการประเมินคุณภาพไปทีผู้บริหารเป็นลำดับแรกสำหรับข้อที่มีการบริหารอยู่ในลำดับสุดท้ายคือการ ประชา สัมพันธ์ก่อนนำ

หลักสูตรไปใช้จริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ก่อนนำหลักสูตรไปใช้จริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ก่อนนำหลักสูตรไปใช้จริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ที่น้อยเกินไป จึงควรมีการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ ที่หลากหลายมากขึ้น เช่น วารสารของโรงเรียน จดหมายข่าว หรือให้ครูประจำชั้นช่วยสื่อสารโดยตรงกับผู้ปกครอง ทั้งนี้เพื่อให้ทุกคนได้ทราบโดยทั่วกัน ซึ่งสอดคล้องกับ วิรุฬ เกิดภักดี (2551 : 128-130) ได้ศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครสำนักงานเขตบางขุน ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครสำนักงานเขตบางขุนเทียบ อยู่ในระดับมากทุกด้านตามลำดับคือ การปรับปรุงพัฒนาการบริหารหลักสูตร การสรุปผลการดำเนินงาน การดำเนินการบริหารหลักสูตรและการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผล 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครสำนักงานเขตบางขุนเทียบของเครือข่ายที่ 71 กับเครือข่ายที่ 72 พบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครสำนักงานเขตบางขุนเทียบของเครือข่ายที่ 71 กับเครือข่ายที่ 72 ไม่แตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีบทบาทการสอนต่างกันเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครสำนักงานเขตบางขุนเทียบพบว่า ครูที่มีบทบาทการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครสำนักงานเขตบางขุนเทียบ ไม่แตกต่างกัน

2.3 ด้านนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล พบข้อที่มีการบริหารอยู่ในลำดับสูงสุดคือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การนิเทศเป็นเรื่องสำคัญในการพัฒนาปรับปรุงการจัด การเรียนการสอนของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และเพื่อให้การนิเทศเป็นไปอย่างมีคุณภาพ ก็ควรมีการทำงานเป็นทีม จึงทำให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่เหล่านี้ สำหรับข้อที่มีการบริหารอยู่ในลำดับสุดท้ายคือ การจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนิน การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและชุมชนเป็นประจำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การทำรายงานสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการทำรายงานเพียงปีละ 1 ครั้ง จึงมองว่าน้อยเกินไป จึงควรให้ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วม เช่น เชิญผู้ปกครองเข้ามาเป็นกรรมการหรือเข้าร่วมประเมินผลการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นต้น เพื่อจะได้รับทราบผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ ประพันธ์ พุ่มจันทร์ (2549 : 143-146) ได้ศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามวัฏจักรคุณภาพของเดมมิ่งในอำเภอท่าม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการ วิจัยพบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมากทั้ง โดยภาพรวมและรายด้าน ปัญหาและความต้องการในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาครูยังขาดความ

ตระหนักในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรไม่เป็นมาตรฐานเดียวกันและยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ครูยังไม่พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และสื่อด้วยตนเอง ครูยังขาดความชัดเจนในการวัดผล ประเมินผลและการจัดทำเอกสาร ครูมีภารกิจนอกเหนือจากงานการสอนมาก การสรุปผลการดำเนินงานในช่วงปลายปีมีการรายงานหลายเรื่องซ้ำซ้อนกันและโรงเรียนส่วนใหญ่จะไม่สามารถได้นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรที่มีอยู่

2.4 ด้านการเตรียมความพร้อมและการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา พบข้อที่มิ
 การบริหารอยู่ในลำดับสูงสุดคือ มีการกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ ภารกิจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ปรัชญา
 วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป็นเสมือนหางเสือในการนำพาสถานศึกษาไปสู่จุดหมาย ดังนั้น
 สถานศึกษาทุกแห่งจึงต้องมีการกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ ภารกิจ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับ
 การจัดการศึกษาให้ได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ สำหรับข้อที่มีการบริหาร อยู่ในลำดับสุดท้าย คือ
 การวิเคราะห์ความต้องการของผู้ปกครอง ก่อนการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้อาจ
 เป็นเพราะ สถานศึกษาขาดการสำรวจความต้องการของผู้ปกครองก่อนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
 จึงควรมีการสำรวจความต้องการของผู้ปกครองก่อนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในครั้งต่อไป
 เช่น ออกแบบสำรวจความต้องการของผู้ปกครอง เพื่อสำรวจดูว่า ผู้ปกครองต้องการให้เพิ่มเติม หรือ
 ปรับปรุงเรื่องใดในหลักสูตรสถานศึกษา เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ ปราณี รูปผาย (2549 : 112-
 115) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม
 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารจัดการ
 หลักสูตรสถานศึกษาภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ด้านการปรับปรุงพัฒนา
 กระบวนการบริหารจัดการและด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล และอเนก อัคริเดช
 (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่
 การจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา การกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศ
 กำกับติดตามและประเมินผล การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา การปรับปรุงและพัฒนา
 กระบวนการบริหารหลักสูตรและหลักสูตรสถานศึกษา การดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและ
 ด้านสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางดำเนินการบริหารหลักสูตรมี
 ความต้องการให้โรงเรียนพัฒนาด้านการสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัด
 อบรมครู สร้างความตระหนักและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสรุปผลการดำเนินการบริหาร
 หลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตร
 สถานศึกษา ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตรควรจัดสัมมนาครูให้เกิดความรู้ความเข้าใจหลักสูตร
 สถานศึกษาในทิศทางเดียวกัน สามารถนำไปใช้ในการจัดทำแผนการสอนและจัดการเรียนการสอน

ได้ตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร และประเมินผลการใช้หลักสูตรทุกภาคเรียนเพื่อการปรับปรุง และพัฒนาการบริหารหลักสูตรทุกปี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนเขว้าใหญ่ พิทยาสรรค์ ดังนี้

1.1 โรงเรียนเขว้าใหญ่พิทยาสรรค์ ควรส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องหลักสูตร โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ให้การอบรมอย่างต่อเนื่องให้กับบุคลากร พบว่า หลักสูตรต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนรวมได้เสีย และผู้ใช้หลักสูตรต้องประเมินผลการใช้ อย่างจริงจังเป็นรูปธรรมเพื่อนำสู่การปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบท การนิเทศติดตามต้อง กระทำอย่างต่อเนื่องและจริงจังและปรับปรุงพัฒนาเป็นระยะ ๆ จึงจะเกิดผลและยั่งยืนเกิดการเรียนรู้ เชิงประจักษ์

1.2 ควรจัดให้มีวางแผนการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นระบบมีขั้นตอนที่ชัดเจน โดยเชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันวางแผน เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน สามารถดำเนินงาน ให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้

1.3 ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เรื่องหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสื่อ รูปแบบต่าง เช่น วารสาร จดหมายข่าว วิทยุชุมชน เว็บไซต์ของ โรงเรียน เพื่อให้ทุกคนสามารถรับรู้ และเข้าใจมากขึ้น

1.4 เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานมากขึ้น เช่น เชิญเป็นกรรมการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หรือเชิญผู้ปกครอง เป็นวิทยากรพิเศษ ให้ความรู้แก่นักเรียน เป็นต้น

1.5 ควรจัดการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำหลักสูตร มาปรับปรุง พัฒนาให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ

2. ข้อเสนอแนะนาเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษา เรื่องผลที่ผู้เรียนได้รับจากการจัดการศึกษา ตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มี
ประสิทธิภาพ กรณีศึกษาโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จด้านผู้เรียนที่มีคุณธรรมและความรู้
จากการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
